

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De conversione infidelium. Titulus XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

13 *enim ista ꝑ debet intrare religionem, quia nec vir eius intrat; sed sequestrato à viro mansionis cubiculo, habitare, c. episcopus benedictionem, vers. sane 77. dist. & ibi gl. in verb. sequestrato gl. fin. in fin. in d. c. conjugatus, licet Pan. ibidem num. 4. aliter distinguat. secus est in uxore monachi, & episcopi, c. sane hoc tit. & ex ante dictis. Ratio diversitatis est, quia vir promotus ad sacros ordines tenetur uxori in necessariis providere, c. omnino 31. d. st. & sic sibi materia incontinentiæ prætextu defectus necessariorum incurrendæ aufertur; arg. l. palam §. I. vers. non est agnoscendum ff. de rit. nupt. & in se peccantem in vinculis detinere, & ad se juna cogere, c. placuit 33. quæst. 2. c. hac imago 33. quæst. 5. glo. fin. in c. quemadmodum de jurejur. & ibi Pan. num. 15. Hof. in fin. & Can. communiter. Sed non debet eam verberibus afficere, quæ ingenuis aliena sunt: l. consensu in fin. C. de repud. quæ omnia cessant faciendâ per virum ingressum religionem carentem proprio, & libero arbitrio: Episcopi ꝑ autem uxor etiam vetula cogitur ingredi religionem propter excellentiam dignitatis episcopalis, Zab. in d. c. sane in 1. quæst. hoc tit. & Can. & quia inter episcopum, & ecclesiam contrahitur matrimonium spirituale, dictum est supra in tit. de elect.*

De conversione infidelium.

Titulus XXXIII.

SYMMARIA.

3 *Conjugum altero de Iudaica cæcitate aut infidelitatis errore ad Christum adducto altero in infidelitatis errore remanente & nullo modo, vel non sine blasphemia divini*

- nomini vel ut pertrahat eum ad mortale peccatum ei cohabitare nolente qui relinquitur potest ad secunda vota transire.*
- 2 *De infideli relinquirente Ecclesia nihil statuit.*
- 3 *Quomodo constare potest quod infidelis nolit cohabitare fideli.*
- 4 *Si conversus plures in infidelitate habuit uxores præfigendus est terminus prima ut cohabitet fideli.*
- 5 *Suscepta in infidelitate communis proles, in pueritia constituti assignantur converso.*
- 6 *Alii doli capaces suo arbitrio relinquuntur.*
- 7 *Saracenus ad fidem conversus potest Christianam mulierem quondam uxorem eius quem in belli certamine occidit sibi matrimonialiter copulare.*
- 8 *Si vero occiderit machinatione Christianæ mulieris, cum ea matrimonium contrahere non potest & si contraxerit separatur.*
- 9 *Rati habitio in delictis trahitur retro quatuor concurrentibus.*
- 10 *In foro poli ratificans delictum tenetur ad peccatum.*

POST conversionem conjugatorum ad religionem transeuntium sequitur videre de conjugatis transeuntibus ad fidelitatem, ideo &c. Quando alter ꝑ conjugum de Iudaicæ cæcitate, aut gentilitatis errore ad Christum adducitur, altero in infidelitatis errore remanente, & nullo modo vel non sine blasphemia divini nominis, vel ut eum pertrahat ad mortale peccatum, ei cohabitare, volente, qui relinquitur, ad secunda si voluerit vota transit; quia contumelia creatoris solvit in dictis tribus casibus jus matrimonii circa eum, qui relinquitur, c. quanto de divort. c. si quis infideles 28. quæst. gl. in c. non solum in verb. recede 28. quæst. 1. c. gaudemus §. qui autem secundum, de divort. Verum enim matrimonium inter infideles, Eccc 3. existit,

existit, non tamen est ratum, c. si quis iudai.
 2 ca § item illud 28. *quast.* 1. de infideli ¶ relin-
 quente Ecclesia nihil statuit, quid enim ad
 ecclesiam de his, qui foris sunt, *cap. multi*
 2. *quast.* 1. c. *gaudemus de diuori.* Constare po-
 3 test, ¶ quod infidelis non vult cohabitare
 fideli per testes: item iudex potest præfige-
 re terminum remanenti in infidelitate, vt
 cohabitaret fideli, quod si noluerit, dissoluitur
 matrimonium; *Pan. in d. c. gaudemus n. 15.* si
 4 conuersus ¶ plures in infidelitate habue-
 rit vxores, quia repudiata prima duxit se-
 cundam, præfigendus est terminus primæ,
 vt cohabitaret fideli, & maritus conuersus
 illi volenti redire cogitur adhærere, quia re-
 pudium factum in infidelitate, non valet
 post conuersionem, nec etiam in infideli-
 tate valuit, cum non sit licitum cuiquam
 quantocumque infideli eodem tempore
 plures habere vxores: *Pan. in d. c. gaudemus*
num. 7. & 9 per illum tex. quod si recuset,
 maritus conuersus potest aliam ducere, d. c.
 5 *quanto d. c. gaudemus.* Suscepta ¶ ex remanen-
 te in infidelitate communis proles, in pue-
 ritia, seu infantia constituti assignantur con-
 uerso, fauore Christianæ religionis, c. 2. *hoc*
tit. c. iudai, & c. seq. 28. quast. 1. quia in tali æ-
 tate quis non debet apud eas remanere per-
 sonas, de quibus possit esse suspicio, quod
 saluti, vel vitæ insidiantur illius, l. 1. & l. *pen.*
 6 *ff. vbi pupill. educ. & c. l. 1. c. eod. tit. alij doli ¶*
capaces suo arbitrio relinquuntur: c. ad fidem
23. quast. 5. c. de iudai 45. dist. Etenim non vi,
 sed libera arbitrij sui voluntate & facultate,
 vt conuertantur, tradendi sunt, & non im-
 pellendi; d. c. *de iudai 45. distinct.* cogi tamen
 possunt, vt admittant prædicatores euange-
 lij, *Innoc. in c. quod super n. 8. de vot.*
 7 Saracenus ¶ ad fidem conuersus potest
 Christianam mulierem quondam vxorem
 eius, quem in belli certamine occidit, sibi

matrimonialiter copulare, c. 1. *vers. ad hoc*
hoc tit. Si vero ¶ occiderit machinatione
 Christianæ mulieris, cum ea matrimonium
 contrahere non potest, & si contraxerit
 separatur, licet per eam si conuersus ad fi-
 dem, cum tale damnum talli lucro ecclesia
 compensare non velit, d. c. 1. *in princ. hoc tit.*
 c. *si quis viuente 31. quast. 1.* & nota, quod ca-
 nones dicunt occidisse, vnde nisi machi-
 natio fuerit cum effectu, non impeditur
 matrimonium, puta, si voluerit dare vene-
 num, & non dederit, *cap. 3. & ibi gl. in verb.*
machinata de eo qui dux. in matr. quam poll. per
adultr. & c. sed nec impeditur, si mortem viri
vxor ratam habet, dummodo non præcepit,
gloss. fin. in fin. in d. c. 1. hoc tit. & ibi Can. vbi re-
quiritur actus personalis alicuius, nunquam
potest fieri per alterum, nec locum habet
ratihabitio. Io. de Anan. in d. c. 1. in fin. hoc tit.
Bart. in l. si quis mihi bona §. sed quid si manda-
uit ff. de acquir. her. licet ¶ alias in delictis re
trahatur ratihabitio quatuor concur-
rentibus. Primo, quod delictum sit gestum
nomine meo, id est, contemplatione mei, c.
cum quis, & ibi glo. in verb. tuo nomini de sent.
excom. in 6. Secundo, quod habeant ratum
gestum & factum nomine meo, nam si di-
cerem, doleo quod fecerit nomine meo, sed
gaudeo, quod sit factum, non dico ratum
habere. Tertio, quod sit tale delictum, quod
possit committi per alium, vt adulterium
non potest committi per alium, gl. in l. 1. §.
si quis ff. de vi & vi arm. Bal. in l. si. n. 10. & seqq.
C. ad S. C. Maced. Quarto, quod ratihabitio
fiat eodem tempore, quo actus ille fieri po-
test, l. 1. c. quoties & ibi post gl. Bart. ff. de vi &
vi arm. las. in l. prator ait §. hoc interdictum n.
3. ff. de nou. op. nunc. Salic. in l. non ideo minus n.
30. & seqq. C. de accus. Bald. in d. l. fin. v. 2. vbi
ponit 8. fallit. ad regu. ratihabitio retrahitur
C. ad S. C. Maced. Ioan. de Anan. in d. c. 1. nu. 9.
 hoc

hoc tit. Prædicta procedunt quoad forum
10 iudiciale: in foro pœnitentiæ, siue poli
raticans delictum tenetur ad peccatum
quamvis illud non sit factum nomine suo,
sed non incurrit pœnam excommunicatio-
nis, vel aliam. d. c. cum quis §. si vero.

De voto & voti redemptione.

Titulus XXXIII.

SUMMARIA.

- 1 Votum ab initio est voluntatis.
- 2 Ad illud tria requiruntur, deliberatio, propositum voluntatis, & promissio oris.
- 3 Distinguitur in solemne & simplex, solemnitatur per susceptionem sacrorum ordinum, vel professionem factam alicui ex approbatis religionibus.
- 4 Simplex est omne aliud votum à solemniquantumcumque cum multis ceremonijs sit factum.
- 5 Solemne impedit contrahendum & dirimit contractum, simplex aliquando impedit contrahendum sed nunquam dirimit contractum matrimonium.
- 6 Emittitur super rebus tendentibus ad Dei honorem & utilibus ad salutem vouentis, vt ieiunijs, orationibus, elemosynis, peregrinationibus, religionibus, abstinentijs, & continentijs propter bonum finem.
- 7 Non est seruandum, quod vel spiritualis, vel temporalis salus admittitur.
- 8 Sepulcrum Dominicum & alia vltra marina loca non licet visitare nisi de licentia sedis apostolicæ.
- 9 Vouere quilibet potest.
- 10 Excipiuntur Episcopi & alij superiores prelati.
- 11 Clerici beneficiati in beneficijs in quibus

- requiritur residentia.
- 12 Religiosi.
 - 13 Abbates & prelati religiosorum.
 - 14 Serui.
 - 15 Viret vxor.
 - 16 Impubes.
 - 17 Filius familias.
 - 18 Vouens non tenetur adimplere per alium votum emissum pro deuotione superueniente impedimento omnino impeditiuo quãdoprius nõ fuit in mora in executione.
 - 19 Potest si vult per aliam supplere.
 - 20 Hares non cogitur ad complementum pœnitentiæ defuncti quæ consistit in ieiunijs vigilijs & orationibus.
 - 21 Limita vbi quis voto se obligat ad certum quid quod potest cum suis expensis facile per alium expedire.
 - 22 Impedimentum difficultatis reddit facilitatem dispensandi.
 - 23 A Voto liberant ingressu religionis.
 - 24 Impedimentum perpetuum & defectus conditionis generalis quæ est multiplex.
 - 25 Defectus conditionis specialis.
 - 26 Irritatio.
 - 27 Dispensatio.
Qui super voto possunt dispensare.
 - 28 Commutatio.
 - 29 Redemptio.
 - 30 Matrimonium carnale etiam non consummatum subsequens tollit votũ simplex præcedens, sed non matrimonium spirituale.
 - 31 Dilatio.
- D**ICTVM est de voto, quod emititur per ingressum religionis, vel per susceptionem fidei, nunc subiicit de voto in genere, & de eius redemptione. Votum à principio † est voluntatis; postquã emissum est necessitatis: c. licet in princ. hoc tit. ad illud tria † requiruntur, deliberatio, cap. litteraturam hoc tit. Secundo propositum voluntatis.